

Informace z kontrolní akce č. 09/09

Peněžní prostředky určené na realizaci *Jednotného programového dokumentu regionu soudržnosti Praha pro Cíl 2*

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2009 pod číslem 09/09. Kontrolní akci řídila a kontrolní závěr vypracovala členka NKÚ Mgr. Marie Hošková.

Cílem kontroly bylo prověřit, zda byly peněžní prostředky určené na realizaci *Jednotného programového dokumentu regionu soudržnosti Praha pro Cíl 2* v letech 2004–2008 poskytnuty v souladu s právními předpisy a se stanovenými podmínkami.

Kontrola byla prováděna v době od března 2009 do listopadu 2009. Kontrolovaným obdobím byly roky 2004 až 2008, v případě věcných souvislostí i období předcházející a následující.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „MMR“);
Centrum pro regionální rozvoj ČR (dále jen „CRR“);
hlavní město Praha (dále jen „HMP“)
a vybraní příjemci podpory¹:

Městská část Praha 1; Městská část Praha 9; Městská část Praha 20; Městská část Praha-Satalice; Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost; Česká kosmická kancelář o. p. s., Praha; Společnost Franze Kafky, o. s., Praha; Technologické inovační centrum ČKD Praha.

I. Úvod

Návrh *Jednotného programového dokumentu regionu soudržnosti Praha pro Cíl 2* (dále jen „JPD 2“) byl schválen vládou ČR usnesením č. 84 ze dne 22. ledna 2003 a Evropskou komisí (dále jen „Komise“) dne 21. června 2004. Rozhodnutím Komise č. 2004/559/ES ze dne 21. června 2004 byl stanoven seznam oblastí ČR spadajících od 1. května 2004 do 31. prosince 2006 pod *Cíl 2* strukturálních fondů. Projekty podpořené v rámci JPD 2 musely být realizovány na území 24 městských částí HMP.

JPD 2 schválený pro zkrácené programové období 2004–2006 byl financován z prostředků *Evropského fondu regionálního rozvoje* (dále jen „ERDF“²) a z národních veřejných prostředků:

- státního rozpočtu prostřednictvím kapitoly *Ministerstvo pro místní rozvoj*,
- rozpočtu HMP a případně rozpočtů městských částí.

Globálním cílem JPD 2 bylo *Zvýšení konkurenceschopnosti HMP lepším využitím městského území a posílením inovačních funkcí podnikatelského prostředí a lidských zdrojů*, tzn. odstranění nejvýznamnějších slabých stránek a rozvojových bariér regionu na vybraném území podpory, především zkvalitněním městského prostředí a rozvinutím potenciálu města.

JPD 2 obsahuje tři priority a v rámci nich osm opatření:

- Priorita 1 – *Revitalizace a rozvoj městského prostředí*,
- Priorita 2 – *Vytváření podmínek budoucí prosperity vybraného území*,
- Priorita 3 – *Technická pomoc*.

¹ Mezi vybrané příjemce podpory patří též HMP.

² ERDF – z anglického *European Regional Development Fund*.

Předmětem kontrolní akce byly peněžní prostředky určené na realizaci individuálních projektů v rámci Priority 1 a Priority 2, ve kterých byl alokován největší podíl peněžních prostředků ERDF a státního rozpočtu na JPD 2, a to 75,2 % do Priority 1 a 22,3 % do Priority 2. Kontrolou byla ověřena organizace činností při implementaci JPD 2, rozhodovací činnost při hodnocení a výběru projektů, dodržení pravidel financování při realizaci projektů, systém monitorování finanční a věcné realizace priorit, opatření a projektů, zajištění kontrolní činnosti, vymáhání neoprávněně získaných peněžních prostředků a sankcí při nesplnění podmínek projektu, informační a propagační opatření na úrovni projektů i JPD 2.

Na základě usnesení vlády ČR č. 102 ze dne 23. ledna 2002 je MMR řídícím orgánem pro JPD 2. MMR část svých činností delegovalo na zprostředkující subjekty (dále také „ZS“), a to na CRR a na Regionální radu regionu soudržnosti Praha (dále jen „RR“), respektive s účinností od 1. května 2007 v přenesené působnosti na HMP.

U MMR byly kontrolovány činnosti prováděné v souvislosti se zajištěním a výkonem funkce řídicího orgánu (dále také „ŘO“). U CRR byla kontrola zaměřena na činnosti zprostředkujícího subjektu. U HMP byly kontrolovány činnosti zprostředkujícího subjektu a konečného příjemce podpory. U vybraných příjemců podpory, včetně HMP, byla kontrolována realizace 16 projektů s cílem ověřit řádné naplnění podmínek pro přiznání a proplacení podpory.

V rámci Priority 1 a Priority 2 byly na realizaci 106 individuálních projektů poskytnuty z ERDF a státního rozpočtu prostředky ve výši cca 2 796 mil. Kč. Z toho činil kontrolovaný objem peněžních prostředků a majetku cca 560 mil. Kč, tj. cca 20 %.

Podpora z veřejných rozpočtů na projekty obou priorit může být poskytována až do výše 100 % způsobilých výdajů projektu v poměru zpravidla³ 50 % z prostředků ERDF a 50 % z národních veřejných prostředků. Podle pravidla financování n+2 byla lhůta pro způsobilost výdajů stanovena do 31. prosince 2008. V souladu s článkem 14 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech mohla být doba trvání přehodnocena v případě významných změn společensko-hospodářské situace a trhu práce. Na základě návrhu ŘO na posunutí konečného data způsobilosti výdajů, který byl schválen Monitorovacím výborem JPD 2 (dále jen „MV“), Komise rozhodla dne 18. února 2009 o prodloužení konečné lhůty pro způsobilost výdajů pro JPD 2 do 30. června 2009.

V období od 1. května 2004 do 30. září 2009 Komise převedla na účet Ministerstva financí 95 % z částky alokované na JPD 2, tj. 67 730 630 EUR z celkové alokované částky 71 295 400 EUR.

K datu 30. září 2009 byly v rámci JPD 2 proplaceny na účty konečných příjemců způsobilé výdaje v celkové výši 3 808 677 tis. Kč, z nichž bylo certifikováno⁴ 3 678 598 tis. Kč. Údaje o proplacených a certifikovaných způsobilých výdajích ERDF a státního rozpočtu v jednotlivých prioritách jsou uvedeny v následující tabulce.

³ V případě investic do infrastruktury, z nichž se získá značný čistý výnos, je v rámci opatření 1.2, 1.3, 2.3 a podopatření 2.2.2 podpora z ERDF maximálně 25 % celkových způsobilých výdajů projektu. Pokud je podpora poskytnuta podnikajícím fyzickým a právnickým osobám v rámci podopatření 2.2.2 a opatření 2.3, činí příspěvek z ERDF maximálně 15 %.

⁴ Certifikaci výdajů provádí Ministerstvo financí. Cílem je získat ujištění o řádném vynakládání výdajů na jednotlivé programy v souladu s předpisy ES a ČR.

Tabulka: Proplacené a certifikované způsobilé výdaje JPD 2 po prioritách (v tis. Kč)

Priorita	Výdaje ERDF		Výdaje státního rozpočtu		Výdaje HMP a městských částí		Celkem	
	proplacené	certifikované	proplacené	certifikované	proplacené	certifikované	proplacené	certifikované
1	1 456 101	1 445 399	825 134	819 141	630 967	626 258	2 912 202	2 890 798
2	410 944	361 491	194 344	167 144	216 599	194 347	821 887	722 983
3	37 294	32 409	21 109	16 919	16 185	15 490	74 588	64 817
Celkem	1 904 339	1 839 299	1 040 587	1 003 204	863 751	836 095	3 808 677	3 678 598

Zdroj: MMR.

Poznámka: Obecně závazné právní předpisy jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrované období.

II. Skutečnosti zjištěné při kontrole

1. Cíle JPD 2 a jejich vyhodnocování

Podstatou Priority 1 je vytvoření podmínek pro trvale udržitelný rozvoj města a zkvalitnění jeho prostředí, včetně revitalizace nevyužívaných areálů a ploch. Prostředky jsou alokovány ve třech opatřeních:

- Opatření 1.1 – *Dopravní systémy podporující přeměnu městského prostředí,*
- Opatření 1.2 – *Regenerace poškozených a nevhodně využívaných ploch,*
- Opatření 1.3 – *Veřejná infrastruktura zlepšující kvalitu života zejména na sídlištích.*

Realizace projektů v rámci Priority 2 má přispět k růstu konkurenceschopnosti prostřednictvím následujících tří opatření:

- Opatření 2.1 – *Zvýšení kvality partnerství veřejného a soukromého sektoru, vědy a výzkumu,*
- Opatření 2.2 – *Podpora malého a středního podnikání; příznivé podnikatelské prostředí⁵,*
- Opatření 2.3 – *Rozvoj strategických služeb na podporu informační společnosti v Praze.*

Kontrolou byly zjištěny nedostatky, například:

Priorita 2 sleduje mimo jiné specifický cíl *rozvíjet nové formy partnerství lepším využíváním rozsáhlého potenciálu vědy a výzkumu alokovaného na území města*. Jedním z typů podporovaných projektů z Opatření 2.1 může být také *vytváření sítí organizací vědy a výzkumu, podnikatelských firem a dalších subjektů (neziskový a veřejný sektor); společné projekty realizované v těchto sítích*. V rámci tohoto opatření byl také podpořen projekt **Centrum inovací a transferu technologií Praha** konečného příjemce České kosmické kanceláře o. p. s., Praha. Účelem projektu, na který bylo v letech 2005 až 2007 poskytnuto 11 462 tis. Kč z ERDF a 7 175 tis. Kč ze státního rozpočtu, bylo mimo jiné v provozní fázi realizovat společný výzkumný úkol *Širokopásmové bezdrátové komunikační systémy platformy IP, systémy satelitní lokalizace a další aplikace využívající platformy Galileo*. Po předložení první monitorovací zprávy o udržitelnosti projektu ze strany konečného příjemce CRR provedlo analýzu rizik, ve které upozornilo na obtížnost posouzení naplnění vymezených aktivit. CRR konstatovalo, že se vzhledem k charakteru projektu a provázanosti aktivit jedná o projekt, kde bylo složité posoudit, zda projekt naplňuje aktivity, ke kterým se příjemce zavázal. Kontrolou bylo zjištěno, že řízená dokumentace JPD 2, zejména Operační manuál, neobsahoval žádné kontrolní mechanismy, které by umožňovaly v rámci udržitelnosti projektu ověřit u konečného příjemce účel projektu v provozní fázi, tj. realizaci

⁵ Opatření 2.2 se člení na dvě podopatření, a to podopatření 2.2.1, které zahrnuje dvě grantová schémata, a podopatření 2.2.2, ve kterém byly realizovány individuální projekty. Kontrola byla zaměřena pouze na individuální projekty, tzn. v rámci Opatření 2.2 pouze na podopatření 2.2.2.

společného výzkumného úkolu. ŘO nevyužil zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), který je závazný jak pro poskytovatele, tak pro příjemce podpory a obsahuje kontrolní mechanismy pro ověřování plnění cílů výzkumu podporovaného z veřejných prostředků. Z popisu projektu **Centrum inovací a transferu technologií Praha**, jeho aktivit a z jeho technické specifikace vyplývá, že jde v provozní fázi o projekt výzkumné a vývojové povahy. S ohledem na výše uvedené skutečnosti lze využitím univerzální zákonné úpravy systémově snížit identifikované riziko.

Pro hodnocení úspěšnosti JPD 2 a jeho skutečného dopadu do podporované oblasti byly stanoveny výchozí a cílové hodnoty monitorovacích indikátorů. Monitorovací indikátory jsou kvantifikovány jak pro JPD 2 jako celek, tak samostatně pro jednotlivé priority a opatření. Tyto indikátory jsou naplňovány prostřednictvím nejnižší úrovně monitorování, a to pomocí monitorovacích ukazatelů projektů. ŘO zpracoval obsahové vymezení monitorovacích ukazatelů na úrovni projektů až po věcné realizaci převážné většiny schválených projektů⁶ v dubnu 2008. Konečný příjemce tak v době podání projektové žádosti, ve které zadával monitorovací ukazatele svého projektu, vycházel ze seznamu obecných monitorovacích ukazatelů bez jejich bližší specifikace. Podrobnější definice monitorovacích ukazatelů z důvodu zajištění jejich srovnatelnosti a jednotného výkladu tak nebyla naplněna převážnou dobu implementace JPD 2. ŘO tak nezabránil riziku, že pro schvalované projekty nebudou nastaveny relevantní monitorovací ukazatele ze strany konečných příjemců.

V rámci 1. a 2. výzvy nebylo předloženo takové množství projektových žádostí, které by pokrylo plánovanou alokaci na tyto výzvy. Jednou z příčin byla nízká propagační činnost na úrovni JPD 2. Tato situace se zlepšila na základě přijatých opatření v oblasti propagace JPD 2 a již od 3. výzvy došlo ke zvýšení počtu předložených projektových žádostí.

2. Výběr a rozhodování o financování projektů

Předložené projektové žádosti RR, respektive HMP, vyhodnocovalo, a to z hlediska formálních náležitostí, přijatelnosti a následně dle výběrových kritérií metodou bodování. Výpočet hodnocení dle výběrových kritérií ŘO nastavil v informačním systému MONIT. Kontrolou bylo zjištěno, že byl v rámci hodnocení nastaven složitý a nepřehledný systém výpočtu celkového počtu bodů projektu, který však z pohledu ŘO zabezpečoval důležitost skupin kritérií a zároveň v rámci skupiny odlišil význam jednotlivých kritérií. Tento systém byl aplikován nediskriminačně na všechny projekty. Na modelovém příkladu hodnocení projektu NKÚ zjistil, že nejvyšší podíl bodů, a to 79 %, bylo možné získat za specifická kritéria. Finanční hodnocení žadatele a projektu představovalo podíl 11 % a přibližně na stejné úrovni bylo hodnocení obecných kritérií a horizontálních kritérií, které bylo zastoupeno 10 %. Operační manuál mimo jiné uváděl, že finanční a ekonomická stránka projektu je důležitým aspektem kvality celého projektového záměru. Smyslem finančního hodnocení žadatele bylo posoudit finanční zdraví žadatele, tedy schopnost žadatele dostát svým závazkům a z finančního hlediska udržet realizaci projektu. Kvůli nízkému podílu finančního hodnocení žadatele (2,82 %) a ekonomického hodnocení projektu (8,46 %) existuje riziko výběru projektů, kde by konečný příjemce nemohl dostát svým závazkům a udržet realizaci projektu z finančního hlediska. Doba udržitelnosti je stanovena pro všechny projekty v délce pěti let od vydání rozhodnutí o poskytnutí podpory.

Kontrola NKÚ prověřila mj. hodnocení projektů, kde byly zjištěny nedostatky ve formálních náležitostech kontrolovaných projektů. Nedostatky byly také zjištěny v podkladech, které pro HMP vytvářeli externí experti. Např. posudek externího experta na studii proveditelnosti

⁶ Z výroční zprávy za rok 2007 vyplývá, že k 31. prosinci 2007 byla dokončena realizace u 61 individuálních projektů ze 108 schválených, což představuje podíl 56,5 %. V Průběžné zprávě JPD 2 zpracované k 31. srpnu 2008 je uvedeno, že bylo zrealizováno 102 individuálních projektů ze 106 schválených, tzn. že dokončeno bylo 96,2 % projektů.

minimálně v jednom případě vedl k chybě v hodnocení projektu, a tudíž i k pochybnostem o správnosti doporučení projektu k financování v rámci JPD 2.

Podle § 11 odst. 1 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), jsou orgány veřejné správy povinny zajišťovat předběžnou veřejnosprávní kontrolu, která předchází rozhodnutí o schválení použití veřejných prostředků. Tento zákon neobsahuje žádné zmocnění k delegaci výkonu těchto pravomocí na osoby, jež nejsou zaměstnanci tohoto orgánu. MMR jako RO odpovídá za výkon této kontroly v rámci JPD 2. Ve skutečnosti předběžnou veřejnosprávní kontrolu provádí v rámci implementační struktury JPD 2 oba ZS, tj. HMP a CRR. Zákon o finanční kontrole však nepředpokládá vícestupňový proces řízení a kontrol, který je v rámci JPD 2 uplatňován, a neobsahuje specifickou úpravu delegace pravomocí v oblasti kontrol těchto prostředků. Kontrola NKÚ opětovně⁷ poukázala na potřebu novelizace uvedeného zákona tak, aby lépe odpovídal požadavkům evropských právních předpisů i běžné praxi.

Nedílnou součástí všech Rozhodnutí o účasti státního rozpočtu a strukturálních fondů Evropské unie na financování akce (projektu) (dále jen „Rozhodnutí“) jsou Podmínky Rozhodnutí. V části I. Podmínek Rozhodnutí je uvedeno, že příjemce dotace se zavazuje plně a prokazatelně splnit účel, na který mu byla dotace poskytnuta, přičemž účel je rámcově identifikován mimo jiné registračním číslem žádosti.

Rámcová identifikace účelu dotace, tj. realizace projektu, registračním číslem žádosti nevyjadřuje, že je konečný příjemce zavázán ke splnění všech údajů, zejména údajů týkajících se naplnění cíle projektu pomocí kvantifikovaných ukazatelů uvedených v projektové žádosti. Kvantifikovanými ukazateli jsou zde míněny monitorovací ukazatele, které jsou v zobecněné formě uvedeny již v Rozhodnutí, přičemž zobecněná forma je používána z důvodu aplikovatelnosti na srovnatelné projekty. V projektové žádosti a následně i v technické specifikaci projektu jsou tyto ukazatele upřesněny konkrétně pro daný projekt. Například u projektu **Lanová dráha Petřín – sanace zárubních zdí** je v projektové žádosti uvedeno, že v rámci obecného ukazatele:

- 16_1.1 délka ochranných prvků k eliminaci vlivů na životní prostředí bude provedena výsadba zeleně (40 ks), a to v délce 180 m na každé straně zárubní zdi,
- 23_1.1 počet ochranných prvků ke zvýšení bezpečnosti dopravy bude provedena sanace 1 ks zárubní zdi a 2 ks mostků.

V Rozhodnutí a Podmínkách Rozhodnutí je u výše uvedených ukazatelů nastavena hodnota 360 m, respektive 3 kusy, bez bližší specifikace.

Formulace uvedená v Podmínkách Rozhodnutí, která rámcově vymezuje účel odkazem na registrační číslo žádosti, není bez bližšího vysvětlení ze strany RO srozumitelná pro nezúčastněnou stranu, tedy i pro NKÚ. Z pohledu právní jistoty týkající se závaznosti dokumentů při poskytnutí prostředků v rámci JPD 2 jak pro konečné příjemce podpory, tak i pro případné orgány kontroly, je žádoucí formulovat příslušné texty jednoznačně.

3. Zadávání zakázek na realizaci projektů

Kontrolou bylo prověřeno, zda koneční příjemci při výběru dodavatelů postupovali v souladu se stanovenými podmínkami JPD 2 a v souladu s právními předpisy. Postup zadávání zakázek v rámci delegovaných činností prověřuje CRR. V některých případech NKÚ zjistil u konečných příjemců porušení zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, například: Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost, který realizoval projekt **Lanová dráha Petřín – sanace zárubních zdí**,

⁷ Viz kontrolní závěr z kontrolní akce 08/22 – *Peněžní prostředky určené na čištění odpadních vod* (zveřejněn v částce 2/2009 Věstníku NKÚ).

- nevyločil jednu nabídku ze zadávacího řízení, přestože návrh smlouvy nebyl zcela v souladu se zadávací dokumentací;
- neuveřejnil informaci o uzavření smlouvy na centrální adrese ve stanovené lhůtě;
- neuvedl ve zprávě zadavatele povinné informace o odmítnutých zájemcích.

HMP při výběru dodavatele na základě ekonomické výhodnosti nabídky pro projekt **Nábřeží Na Františku – opěrná zeď včetně náplavky** stanovilo dvě kritéria: celkovou nabídnutou cenu a zkrácení doby plnění veřejné zakázky z maximální délky 137 dní. Na základě hodnocení byl vybrán dodavatel, který nabídl nejnižší cenu a zároveň nabídl zkrácení doby plnění na 122 dní. Avšak ve smlouvě o dílo, která byla s vybraným dodavatelem uzavřena, a v její příloze jsou uvedeny různé doby plnění zakázky, které jsou odlišné od předložené nabídky. Pokud by v nabídce vítězné společnosti byla uvedena doba plnění 137 dní, stejně jako byla uvedena v uzavřené smlouvě o dílo, neobdržela by tato společnost žádné body za toto kritérium a ve výsledku by se umístila až na druhém místě. Skutečná doba plnění na základě dodatečného prodloužení byla 188 dní.

Při kontrole výběru dodavatele pro projekt **Centrum inovací a transferu technologií Praha**, jehož realizátorem byla Česká kosmická kancelář o. p. s., Praha, zjistil NKÚ z veřejně dostupných informací v obchodním rejstříku, že jednoho člena hodnotící komise spojoval se společníky vybraného dodavatele pracovní či jiný obdobný vztah. V čestném prohlášení o nepodjatosti k uchazečům tento člen hodnotící komise uvedl nepravdivé informace.

Dále bylo zjištěno nedodržení podmínek, které pro JPD 2 stanovil ŘO. U projektu **Inovační centrum a podnikatelský inkubátor**, jehož realizátorem bylo Technologické inovační centrum ČKD Praha, NKÚ zjistil pochybení při hodnocení nabídek podle předem stanovených hodnotících kritérií. Toto hodnocení vykazovalo znaky porušení zásady rovného zacházení s uchazeči, neboť nabídky dvou uchazečů dostaly rozdílné počty bodů, přestože byla konstatována shodná úroveň splnění požadavků. CRR tento postup neposoudilo jako chybný.

4. Realizace a financování projektů

NKÚ u konečných příjemců prověřil realizaci projektů z časového, finančního a věcného hlediska. Podstatné nedostatky byly zjištěny v oblasti týkající se způsobilosti výdajů, a to v rámci projektů **Lanová dráha Petřín – sanace zárubních zdí, Rekonstrukce Fürstenberské zahrady a Internetové centrum Prosek**. Při předběžné veřejnosprávní kontrole před provedením platby nebyly tyto nedostatky identifikovány.

Zákon o finanční kontrole a jeho prováděcí vyhláška požadují, aby byla prováděna tzv. předběžná kontrola při řízení veřejných výdajů po vzniku závazku. Tato kontrola je prováděna v období mezi vznikem závazku k uskutečnění výdaje a uskutečněním příslušné platby. Při této kontrole je prověřována především správnost určení věřitele, výše a splatnost vzniklého závazku. Součástí této kontroly je v souladu s čl. 4 nařízení Rady (ES) č. 438/2001⁸ prověřování způsobilosti výdajů v žádostech o platbu předložených konečnými příjemci, které v rámci implementační struktury pro ŘO zabezpečovalo CRR.

Při kontrole bylo zjištěno, že ve třech případech CRR po provedení kontroly způsobilosti výdajů poskytlo ŘO chybné ujištění, na základě kterého byly neoprávněně proplaceny nezpůsobilé výdaje v celkové výši 741 937 Kč, z toho z prostředků ERDF částka 450 387 Kč a z prostředků státního rozpočtu částka 291 550 Kč. Například:

- U projektu **Lanová dráha Petřín – sanace zárubních zdí** konečný příjemce Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost, zařadil do způsobilých výdajů i výdaje za

⁸ Nařízení Rady (ES) č. 438/2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1260/1999, pokud jde o řídicí a kontrolní systémy pro pomoc poskytovanou ze strukturálních fondů.

výsadbu 38 kusů stromů, které nebyly vysázeny v místech dotčených realizací projektu, a neoprávněně získal podporu ve výši 393 300 Kč z ERDF a ve výši 266 657 Kč ze státního rozpočtu. Zhotovitel fakturoval v rámci stavebních objektů Dolní zdi u stanice Újezd, Horní opěrné a zárubní zdi od Nebozízku po horní most a Horní zárubní zdi nad horním mostem po stanici Petřín výsadbu 40 kusů stromů v ceně 20 700 Kč bez DPH za kus. Kontrolou na místě bylo zjištěno, že v místech dotčených stavbou byly v rámci realizace projektu vysázeny pouze dva ze 40 fakturovaných stromů. V dokumentaci skutečného provedení bylo uvedeno, že 40 kusů stromů je vysázeno po celé ploše parku, tedy i mimo území dotčené realizací projektu. Umístění těchto stromů však nebylo v dokumentaci skutečného provedení zakresleno, pouze byly přeškrtnuty stromy původně uvedené v realizační projektové dokumentaci. Konečný příjemce neprokázal, že bylo provedeno ozelenění a výsadba stromů ve fakturovaném rozsahu.

- U projektu **Rekonstrukce Fürstenberské zahrady** konečný příjemce HMP do žádosti o platbu zahrnul mezi způsobilé také výdaje za nedodanou kopii plastiky a šesti piniových šišek z pískovce na místní kašnu a neoprávněně získal podporu ve výši 54 590 Kč z ERDF a ve výši 24 893 Kč ze státního rozpočtu.

Dále byly kontrolou zjištěny nedostatky formálního charakteru, například:

- HMP v rámci projektu **Rekonstrukce Fürstenberské zahrady** nenahlásilo CRR změny v rozpočtu.
- Městská část Praha 9 u projektu **Výstavba informačního, poradenského a školicího střediska pro Centrum dalšího rozvoje regionu Praha – Severovýchod** nenahlásila CRR změnu bankovního účtu, ze kterého byly hrazeny platby dodavatelům.

Koneční příjemci jsou dle Podmínek Rozhodnutí povinni v účetnictví analyticky oddělit skutečnosti související s projektem v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a příslušnými prováděcími vyhláškami. Kontrolou byly zjištěny některé nedostatky v této oblasti, které však byly do doby ukončení kontroly odstraněny; například:

- Ve dvou případech koneční příjemci evidovali technické zhodnocení, respektive dokončené dílo, na účtech pořízení majetku více než rok po jeho uvedení do užívání, respektive nabytí právní moci kolaudačního rozhodnutí.
- HMP nevedlo v účetnictví odděleně příjmy z projektu **Nábřeží Na Františku – opěrná zeď včetně náplavky** po dobu cca tří let, kdy byl objekt pronajímán.

Koneční příjemci jsou povinni zachovat výsledky projektu financovaného z JPD 2 minimálně po dobu pěti let od vydání rozhodnutí o poskytnutí podpory. V průběhu kontroly u všech projektů stále trvala doba udržitelnosti. S udržitelností projektu úzce souvisí i problematika pronájmu. HMP pronajalo soukromé společnosti majetek opravený v rámci projektu financovaného z JPD 2 – nábřeží Na Františku, aniž byl předem zpracován odhad o výši možných výnosů projektu či jiným způsobem ověřena možná výše tržního pronájmu.

Koneční příjemci jsou dle Podmínek Rozhodnutí po dokončení realizace projektu povinni pravidelně jednou ročně informovat o zachování výsledků projektu v monitorovací zprávě o udržitelnosti. HMP v monitorovací zprávě za rok 2008 nevedlo informace o příjmech z projektu **Nábřeží Na Františku – opěrná zeď včetně náplavky**. Příslušné údaje HMP doplnilo na základě kontroly, kterou provedlo CRR v průběhu kontroly NKÚ.

III. Shrnutí a vyhodnocení

Předmětem kontroly byly peněžní prostředky ERDF a státního rozpočtu v objemu 560 339 tis. Kč určené na realizaci individuálních projektů JPD 2 v rámci Priority 1 a Priority 2. Kontrolou byla prověřena u MMR, CRR a HMP organizace činnosti při implementaci JPD 2, rozhodovací činnost při hodnocení a výběru projektů, dodržení pravidel financování při realizaci projektů, systém monitorování finanční a věcné realizace priorit, opatření a projektů, zajištění kontrolní činnosti, vymáhání neoprávněně získaných částek a sankcí při nesplnění podmínek projektu, informační a propagační opatření na úrovni JPD 2. U konečných příjemců bylo předmětem kontroly dodržování právních předpisů a povinností stanovených v rámci JPD 2 pro čerpání a použití podpory při realizaci vybraných individuálních projektů.

V rámci udržitelnosti projektů, které ve své provozní fázi mají výzkumnou a vývojovou povahu, jako např. projekt **Centrum inovací a transferu technologií Praha**, nejsou nastaveny kontrolní mechanismy umožňující ověřit realizaci aktivit vymezených projektem, tj. v konkrétním případě realizaci společného výzkumného úkolu. Zákon o podpoře výzkumu a vývoje obsahuje kontrolní mechanismy pro ověřování plnění cílů výzkumu podporovaného z veřejných prostředků. Využitím této univerzální úpravy lze systémově snížit riziko obtížného posouzení naplnění stanovených cílů v této fázi, které CRR identifikovalo v provedené analýze rizik.

Monitorovací ukazatele na úrovni projektů nebyly podrobněji definovány převážnou dobu implementace JPD 2. Pozdním zpracováním jejich obsahového vymezení MMR jakožto řídicí orgán nezabránilo riziku, že pro schvalované projekty nebudou nastaveny relevantní monitorovací ukazatele ze strany konečných příjemců.

V rámci implementační struktury JPD 2 delegovalo MMR výkon předběžné veřejnosprávní kontroly, která předchází rozhodnutím o schválení použití veřejných prostředků, na HMP a CRR. Zákon o finanční kontrole však nepředpokládá vícestupňový proces řízení a kontrol, který je v rámci JPD 2 uplatňován, a neobsahuje specifickou úpravu delegace pravomocí v oblasti kontrol těchto prostředků. Na potřebu novelizace uvedeného zákona tak, aby lépe odpovídal požadavkům evropských právních předpisů i běžné praxi, NKÚ poukázal již v rámci kontrolní akce 08/22 – *Peněžní prostředky určené na čištění odpadních vod* (kontrolní závěr byl uveřejněn v částce 2/2009 Věstníku NKÚ).

Pro realizaci projektu **Nábřeží Na Františku – opěrná zed' včetně náplavky** HMP neuzavřelo s vybraným dodavatelem smlouvu o dílo v souladu s vybranou nabídkou, jak stanoví § 66 odst. 2 zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách. Smlouva se od nabídky lišila v době plnění zakázky, která byla jedním z hodnotících kritérií.

Ve třech případech byly podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), neoprávněně proplaceny výdaje v celkové výši 741 937 Kč, z toho z prostředků ERDF částka 450 387 Kč a z prostředků státního rozpočtu částka 291 550 Kč. V těchto případech CRR provedlo nedostatečnou kontrolu způsobilosti výdajů. Výše uvedená zjištění NKÚ oznámil místně příslušným finančním úřadům.

Vztah mezi objemem prostředků proplacených na individuální projekty Priority 1 a Priority 2, kontrolovaným objemem peněžních prostředků a neoprávněně proplacenými výdaji znázorňuje níže uvedený graf.

